

KRISTUS MEIDÄN PUOLESTAMME

Pekka Ervastian esitelmä 26.3.1933

Kristus meissä – Kristus in nobis, josta oli viime sunnuntaina puhetta, ja joka on sekä teoriassa että myöskin käytännössä sängen suuresti unohdettu, varsinkin täällä meidän protestanttisessa kirkossamme, se tulee, tämä oppi, tämä totuus, niin selvästi esille Uudessa Testamentissa – evankeliumeissakin – varsinkin sille, joka osaa niitä lukea – ja ennen kaikkea Paavalin kirjeistä, monesta kohden Paavalin kirjeistä. – Tässä muistui mieleeni eräs kohta Paavalin kirjeessä Kolossalaisille, jossa sanotaan näin:

”– sen salaisuuden, joka on ollut kätkeytyneenä maailmanajoista ja sukupolvista asti, mutta joka nyt on ilmoitettu hänen pyhillensä, joille Jumala tahtoi tehdä tiettäväksi, kuinka suuri pakanain keskuudessa on tämän salaisuuden kirkkaus: Kristus teissä, kirkkauden toivo. Ja häntä me julistamme, neuvoen jokaista ihmistä ja opettaen jokaista ihmistä kaikella viisaudella, saattaaksemme jokaisen ihmisen täydelliseksi Kristuksessa; sitä varten minä vaivaa näenkin, taistellen hänen vaikutuksensa mukaan, joka minussa voimallisesti vaikuttaa.“

Paavali tässä niin selvästi sanoo, kuinka juuri ”Kristus mysticus“, jota vielä paremmin voimme nimittää ajatellen muinaisia aikoja ”Kristus kosmicukseksi“, kuinka tämä kosminen Kristus on ollut kätkeytyneenä ennen Jeesus Kristusta fyysilliseltä tajunnalta, kuinka ihmiset tässä fyysisessä maailmassa ja fyysisessä tajunnassa eivät voineet päästä tietoisiksi tuosta kosmisesta Kristuksesta, Jumalan Pojasta, vaan kuinka se

Jumalan Poika, se kosminen Kristus, tuli tajuttavaksi ihmisille tässä fyysisessä maailmassa ja päivätaajunnassa vasta Jeesus Kristuksen kautta. Sentähden Paavalikin niin voimakkaasti, suurella ponnella, teki työtä tuon uuden evankeliumin puolesta, että se, joka oli ollut salattuna maailman alusta saakka, oli nyt tullut ilmi tässä fyysisessä maailmassa. Jumalan Poika oli Isän täyttämänä näyttänyt ihmisille, mikä on ihmisen täydellisyys, mikä on se päämäärä, johon meidän kaikkien tulee pyrkiä. Sillä se, joka Kristuksen Jeesuksen näki, hän näki Isän Jumalan - niinkuin sanotaan Uudessa Testamentissa. Ja Paavali sanoo myöskin tässä samassa kirjeessä Kolossalaisille tästä Kristuksesta:

”– ja hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa syntynyt. Sillä hänessä luotiin kaikki, mikä on taivaissa ja mikä maan päällä, näkyväiset ja näkymättömät, olivatpa ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja; kaikki on luotu hänen kauttaan ja häneen; ja hän on ennen kaikkea, ja hänessä pysyy kaikki voimassa.“

Ja myöskin:

”Sillä Jumala näki hyväksi, että kaikki täyteys hänessä asuisi.“

Tässä myöskin Paavali niin selvästi puhuu kosmisesta Kristuksesta, siitä Taivaallisesta Jumalan Pojasta, joka oli ennen kaikkea, sentähden että se oli meidän aurinkokuntamme niinsanoaksemme arkkitehtipiirros. Se oli se Isän, iankaikkisen Jumalan, täydellisyyskuva tästä meidän aurinkokunnastamme, ja me nimitämme sitä Jumalan Pojaksi ja Täydelliseksi Ihmiseksi, ihmisen ihanteeksi. Se on se ajatuskuva, joka tämän aurinkokunnan suhteen on ollut aikojen aamusta Isän tajunnassa, ja sentähden siis ennen kaikkea muuta siinä ja sen kautta on kaikki ilmennyt, mikä ilmennyt on. Täten se, mitä mekin julistamme kosmisesta ja mystillisestä Kristuksesta, saa

vahvistuksensa itse meidän omassa Pyhässä Testamentissa. — Ja tämä muistuu erikoisesti mieleen sentähden, että kerran kun puhuin Kristuksesta, joka on meissä, niin eräs kuuntelija, joka nähtävästi oli uskovainen, kirkollinen kristitty, hän tuli kyynelsilmin esitelmän loputtua minun luokseni ja sanoi: mutta miksikä te ette puhu siitä Kristuksesta, joka kuoli ristinpuulla meidän puolestamme ja antoi verensä meidän puolestamme, että me tulisimme lunastetuiksi? Miksikä te ette puhu siitä, millä tavalla me ainoastaan Jumalan armossa pääsemme iankaikkisesta kadotuksesta? Minä toivon, että te tästä puhuisitte, juuri siitä millä tavalla me Jeesuksen veren kautta pelastumme iankaikkisesta kadotuksesta. — Hän oli hyvin harras ihminen, eikä nähtävästi tarkoittanut mitään pahaa minulle, enemmän kuin sille sanomalle, jota julistin. Mutta hän kaipasi siinä sitä julistusta armosta ja verestä, joka on tavallisille uskovaisille niin kallis ja läheinen. Minä en voinut antautua minkäänlaisiin selityksiin hänen kanssaan, sillä minulla oli kiire ja hänelläkin, mutta ajattelin surumielin, kuinka paljon hämmennystä ja mielensekaannusta ja tuskaa on saanut aikaan tuo keskiajan keksintö ikuisesta kadotuksesta. Onneksi siitä ei enää niin paljon saarnata. Ruotsin kirkot ovat hyljänneet opin perkeleestä ja ikuisesta kadotuksesta; että voimme ilomielin katsella semmoiseen tulevaisuuteen ja odottaa sitä, jolloin ei kristikuntaa enää rasiteta noilla munkkien päähänpistoilla ja heidän väärin ymmärtämillään opeilla. He ovat vain väärin käsittäneet sanat tässä Uudessa Testamentissa ja sentähden keksineet noita julman julmia oppeja; sillä Uutta Testamenttia, niinkuin Vanhaakin Testamenttia ja yleensä kaikkia pyhiä kirjoja, on luettava ymmärtämyksellä. Muistuu mieleeni, kuinka tässä Uudessa Testamentissa nimenomaan sanotaan, että Jeesus avasi opetuslastensa silmät, että he osaisivat lukea pyhiä kirjoituksia. Ei pyhiä kirjoituksia voi

lukea niinkuin jotain matematiikan kirjaa tai kielioppia tai romaania. Niitä täytyy lukea erikoisella tarkoituksella, silmät auki. Ensin huomaten kaikki sanat ja niin sanoaksemme kirjaimellisen, fyysillisen merkityksen. Ja silloin kun me luemme, ei meillä saa olla mitään silmälaseja, ei toisen eikä toisen kirkon tai lahkon silmälaseja, vaan meidän täytyy lukea niitä kuin ihminen, joka etsii totuutta. Ja silloin kun me näemme ensin niiden selvän fyysillisen merkityksen ja sitten kun eläydymme siihen, mitä näin fyysillisesti meille selviää, sitten silmämme voivat mennä auki, että näemme, mitä noihin sanoihin vielä kätkeytyy. Mutta omasta päästämme emme saa asettaa mitään ennakolta määrättyä merkitystä sanoihin, vaan meidän täytyy tunkeutua niiden henkeen. Ensin ymmärrämme vilpittömästi, mitä suorastaan kirjaimellisesti sanotaan. 'Kristus meissä' on siis oppi, on totuus, joka esitetään myöskin selvästi meidän omassa pyhässä kirjassamme Uudessa Testamentissa. Ja silloin on juuri hyvä lukea rinnan evankeliumien kanssa ainakin kohtia Paavalin kirjeistä.

Nyt meidän täytyy silloin kysyä: mitenkä voimme lähestyä tätä kosmillista Kristusta? Millä tavalla kosmillinen Kristus voi tulla meille mystilliseksi? Sillä Kristus mysticus on kosmillinen Kristus meissä; Kristus, joka asuu meissä. Millä tavalla voimme sitä lähestyä? – Se ei voi tulla meille eläväksi tuo totuus muun kuin sen kautta, mitä Paavalillekin tapahtui Damaskuksen tiellä. Paavali, joka oli taistellut Kristuksen sanomaa vastaan, tietämättä mikä se sanoma oli, joka oli nostanut koko hartaan sydämensä vihan kristillistä seurakuntaa vastaan, hän matkustaa Damaskukseen ja tiellä kohtaa häntä merkillinen kokemus. Hän pysähtyy, näkee suuren valon ja samalla näkee Jeesus Kristuksen tuossa valossa, ja Jeesus sanoo hänelle: "miksikä sinä minua vastustat". Nyt ymmärrämme, että Paavali ei nähnyt tavallista haamua, jonkun

vainajan haamua, joka ei ole mitään niin merkillistä, sillä semmoista on aina tapahtunut pitkin ihmiskunnan elämää; että toinen tai toinen ihminen on nähnyt vainajan. Vainaja on ilmestynyt, hyvä vainaja, pyhä vainaja. Se ei ole mitään niin merkillistä ja järkyttävää. Jos Paavali siis olisi nähnyt vain tuommoisen vainajan, ei se olisi voinut häneen niin paljon vaikuttaa, vaikka hän olisi huomannut, että se oli hyvä ja pyhä vainaja, sillä Paavali oli tutkinut noita asioita – ei ollut mediumi. Mitä se oli siis, joka Paavaliin niin vaikutti ja mitä hän näki? - Se oli tietysti suuri valo, jonka hän näki, jossa Jeesus hänelle ilmestyi, ja jonka personoituma Jeesus ikäänkuin oli. Mutta se valo ympäröi Paavalia ja paistoi kuin aurinko, ja hän tunsi, että se valo oli hänessä. Ja hän tiesi silloin, että tämä oli Logos, Jumalan Sana, iankaikkinen Taivaallinen Ihminen, toinen Aadam, se alkuperäinen ihminen, josta kaikki oli kuin heijastusta ihmismaailmassa. Paavali näki tuon ihanteellisen Taivaallisen Ihmisen, ja Jeesus Kristus oli sen personoituma, sen ilmestys, sen täydellinen ilmestys. Tiesihän Paavali, että profeetat ja kaikki pyhät miehet olivat ennen aina ilmentäneet Jumalaa. Jossain määrin Jumala oli asunut heissä. Mutta nyt Paavali näki tämän Jumalan Pojan, joka oli Jeesus Kristuksessa täydellisesti ilmestynyt, ja näki, että se oli semmoinen todellisuus, että se täytti koko maailman ja oli hänessäkin, Paavalissa. Sentähden tämä näky vaikutti Paavaliin niin järkyttävästi ja hän ymmärsi, että Jeesus oli julistanut juuri tätä iankaikkista Jumalan Poikaa. Ja silloin Paavali tuli sokeaksi siitä suuresta kirkkaudesta. Paavali meni silloin jonkun pyhän kristityn luokse oppimaan ja opiskeli siellä ja kasvatti ja hoiti itseään. Sitten hän, tuli hänkin ulos maailmaan Kristuksen taistelijana.

Ja meidän täytyy kaikkien kysyä: millä tavalla me voimme lähestyä tuota kosmista Kristusta? Millä tavalla kosminen

Kristus voi tulla meissä mystilliseksi Kristukseksi? Mitenkä me saamme nähdä tuon ihmeellisen valon? Millä tavalla meidän tulee valmistaa itseämme? Ja myöskin meidän ajatuksemme kääntyvät taaksepäin kaikkiin noihin muinaisiin aikoihin ja kysymme: kuinka on ollut ihmisten laita vanhoissa uskonnoissa, ovatko he saaneet nähdä Jumalan Poikaa, joka oli olemassa ennen kuin mitään muuta oli olemassa? – Tietysti, mutta eivät päivätajunnassa voineet nähdä. Heidän täytyi ennen läpikäydä pitkän pitkän, suuren suuren itsekasvatuksen ja treenauksen. Täytyi tehdä kauhean paljon työtä itsensä kanssa, voidakseen sitten astua ulos ruumiistaan ja siellä näkymättömässä maailmassa nähdä tämän iankaikkisen Jumalan Pojan, tämän täydellisen Taivaallisen ihmisen, jonka kaltaiseksi heidänkin täytyi joskus tulla. Se oli pitkä ja vaivaloinen tuo tie ennen maailmassa. Mutta onko se yhtä pitkä nyt, yhtä vaivaloinen nyt? – Voimme sanoa: sen ei tarvitse olla yhtä pitkä ja vaivaloinen, mutta lähestyminen tuon kosmillisen Kristuksen luo, se tapahtuu samalla tavalla nyt kuin ennen. Nyt vain on kosmellinen Kristus lähempänä meitä, sillä kosmellinen Kristus tuli Jeesus Kristuksen kautta tähän inhimilliseen maailmaan, tähän fyysilliseen maailmaan – ei tietysti ihan tähän karkeasti fyysilliseen, mutta tähän fyysillis-eetteriseen maailmaan. Ja sentähden on mystillinen Kristus nyt lähempänä meitä ja tiemme on vähän lyhyempi Kristuksen luo ja voimme ymmärtää päivätajunnassamme näitä asioita. Ei tarvita enää pitkää treenausta, jolla pääsemme ulos ruumiistamme, nähdäksemme toisessa maailmassa Kristusta, vaan voimme tässä näkyväisessä maailmassa nyt ponnistaa ja päästä siinä näkemään Kristusta. Kuitenkin niinkuin sanottu, on menetelmä sama kuin ennen, ja menetelmä on aina ollut se, että ihminen seuraa jokaista mestaria, jokaista opettajaa, vapahtajaa, viisasta, tietäjää, joka on kulkenut tuon tien. Ei ole tuskin

missään uskonossa niin kauniisti ja yksinkertaisesti esitetty tätä asiaan kuin Buddhan opissa. Se on niin yksinkertainen, järkevä, sydämeen käyvä. Tiedämme, että kun ihminen tulee buddhalaiseksi, silloin hän ensin tunnustaa tuon niin sanotun Tisaranan. Hän tekee tuon kolme opasta tunnustavan tunnustuksen. Se on ensimmäinen askel. Hänen uskontunnustuksensa on Tisarana, siis se, joka kuuluu: "Seuraan Buddhaa oppaanani; seuraan lakia oppaanani; seuraan munkistoa oppaanani". Siinä koko ensimmäinen vaatimus. Se on ensimmäinen tunnustus, uskontunnustus ja lupaus, minkä ihminen tekee, kun hän tulee buddhalaiseksi. Ajatelkaa, kuinka yksinkertaista olisi, jos mekin kristikunnassa sanoisimme näin: minä otan Jeesus Kristuksen oppaakseni, minä otan Jeesus Kristuksen opin oppaakseni, minä otan Jeesus Kristuksen Veljeskunnan eli Pyhän seurakunnan oppaakseni. – Sitten buddhalainen, voidakseen ottaa niin sanotun Pantsha Silan, saadakseen sen pyhän nauhan, joka osoittaa, että hän on buddhalainen, hän myöskin buddhalaisten pappien – jos käytämme sitä sanaa –, munkkien edessä tunnustaa Pantsha Silan, nimittäin viisi Buddhan käskyä, jotka koskevat kaikkia ihmisiä. Jos hän tahtoo tulla buddhalaiseksi, hänen vielä täytyy luvata – muistattehan nuo käskyt, jotka on mainittu Buddhalaisessa Katkismuksessa – esimerkiksi: "Minä lupaan noudattaa käskyä olla tappamatta eläviä olentoja; minä lupaan noudattaa käskyä olla varastamatta; minä lupaan noudattaa käskyä kieltäytyä laittomasta sukupuolisesta yhtymisestä; minä lupaan noudattaa käskyä kavahtaa valhetta ja kavaluutta; minä lupaan noudattaa käskyä olla käyttämättä päihdytysaineita." Näitä viittä käskyä buddhalainen lupaa noudattaa. Jos hän ottaa Pantsha Silan ja tulee buddhalaiseksi, hän tunnustaa nämä asiat, tuon Tisaranan ja tämän Pantsha Silan eli viisi käskyä buddhalaisen seurakunnan edessä. Silloin hän on buddhalainen. Buddhan uskossa ei

vaadita mitään ihmeellisiä dogmiuskoja, vaan ainoastaan, että ihminen kulkee Buddhan jäljessä. Ja me voimme sanoa, että jos ihminen tällä tavalla tulee buddhalaiseksi, tehden tämän tunnustuksen ja nämä lupaukset, hän tulee näkemään Kristuksen. Nyt hän tulee näkemään kosmillisen Kristuksen päivätaunnassa, koska me nyt elämme Jeesus Kristuksen jälkeen. Hän ei tietysti nimitä sitä Kristukseksi; hän nimittää sitä ehkä nirvanaksi, tuoksi ihmeelliseksi loistoksi ja kirkkaudeksi, jossa Buddha on, jossa Buddha esiintyy hänelle. Hän näkee Buddhan siinä nirvanassa, nirvanan saavuttaneena. Myöhemmin hän arvatenkin kohtaa Jeesus Kristuksen.

Kuinka me ihmiset täällä länsimailla, jotka olemme saaneet kuulla Jeesus Kristuksesta, jotka olemme tulleet niinkuin sanotaan jo lapsuudesta kristityiksi, kuinka me voimme tulla todellisesti kristityiksi? Kuinka voimme me täällä länsimailla tulla tietoisuuteen siitä, mikä Kristus on, ja kuka Jeesus Kristus on?

Tietysti samalla tavalla kuin buddhalaiset itämailla. Vaikkemme osaisi niin menetelläkään, että tunnustamme tuon Tisaranan, jonka buddhalaiset tunnustavat, niin teemme sen siinä muodossa kuin äsken mainittiin, että otamme Jeesus Kristuksen oppaaksemme. Tavallisesti on euromalaisissa kirjoissa käännetty Tisarana: ”– minä otan Buddhan turvakse- ni“. Oppineet buddhalaiset itse ovat huomauttaneet, että se ei ole hyvä käänös, vaan sen pitää olla: oppaakseni. Buddhalainen kammoaa kaikkea semmoista sentimentalista, joka tekisi ihmisen riippuvaksi toisesta ihmisestä jollain tavalla. Se on luonnotonta tunteellisuutta. ”Minä otan Buddhan oppaakseni, minun itseni täytyy kulkea tiellä.“ Samalla tavalla täytyisi meidän täällä länsimailla sanoa, ei: minä otan Jeesus Kristuksen turvakse- ni, vaan: minä otan Jeesus Kristuksen oppaakseni. Otan Pyhän seurakunnan oppaakseni. Ja kun niin olemme

sanoneet ja tunnustaneet tämän uskon, meidän sitten täytyisi tehdä se lupaus, elää viiden käskyn noudattamisessa, lupaus, joka buddhalaisillakin on omassa muodossa, mutta joka lupaus meille tietysti on oleva Jeesuksen käskyjen noudattaminen. Siis meidän täytyisi antaa tällainen lupaus: "Minä lupaan noudattaa käskyä olla kehenkään suuttumatta; minä lupaan noudattaa käskyä olla puhdas sukupuolisesti; minä lupaan noudattaa käskyä olla täysin rehellinen ja yksinkertainen puheessani, lupaan olla lupaamatta jotain semmoista, jota en kykene lupaamaan, lupaan olla rehellinen ja totuudenmukainen – se on kolmas; minä lupaan olla paha vastustamatta; minä lupaan noudattaa käskyä rakastaa kaikkia." – Nämä ovat Jeesuksen viisi käskyä, niinkuin tiedämme, jotka löytyvät vuorisaarnassa. Ja jos meidän kristinuskomme täällä länsimail-la ja täällä kristikunnassa keskittyisi tällaiseen tunnustukseen, niin, minä uskon, että elämä täällä länsimailla ja kristikunnassa olisi toisenlainen, kuin mitä se on. Eivät ole kristityt täällä kristikunnassa ollenkaan tienneet, mitä kristinusko on. He eivät ole tunteneet Jeesus Kristusta eivätkä ole tunteneet kosmillista Kristusta, sillä Jeesus Kristusta ei voi tuntea, ellei tunne kosmillista Kristusta. Ja nyt meidän päivinämme emme voi ollenkaan lähestyä Jeesus Kristusta, emme häntä ymmärtää, ennenkuin opimme tuntemaan kaikkia toisia uskontoja, pyhiä ihmisiä, vapahtajia, ihmiskunnan auttajia; ennen kuin tutustumme toisten vanhojen uskontojen oppeihin ja heidän vapahtajiinsa, kuinka voimme toivoa ymmärtävämme Jeesus Kristusta. Kuinka voisimme tulla heti kaikista täydellisimmän luokse, jossa silmämme heti sokaistuvat, elleimme ensin vähitellen ole oppineet näkemään mitä hyvää, korkeata, kirkasta, on noissa toisissa suurissa lähetteläisissä. Sentähden tie Kristuksen luo käy tänä päivänä kaikkien vanhojen uskontojen kautta – jos on liikaa sanoa: kaikkien, niin ainakin suurimpien

vanhojen uskontojen –, että käsitämme, millä tavalla ihmiskunta on kaikkina aikoina johdettu. Ei riitä, että koulussa sanotaan: Jumala antoi ihmisten nyt koettaa parastaan, ennen kuin hän lähetti poikansa. Kaikki muut uskonnot ovat ihmisten tekoa. Ainoastaan juutalaisten uskonto on ikäänkuin Jumalan kautta tullut, koska Jumala on silloin inspiroinut profeettoja, Moosesta ensimmäisenä ja sitten toisia. Jumala oli valinnut yhden kansan ja valmisti poikansa tuloa. Ja mitä sen kansan profeetat puhuivat, se oli Jumalan sanaa. – Niin opetetaan kouluissa. Mutta mihin se on vienyt? Siihen, että me emme ole ottaneet vaarin edes siitä Kristuksesta, joka ilmeni Jeesuksen kautta. Emme ole ottaneet selvää hänen opistaan. Olemme keskittyneet vanhaan juutalaisten uskontoon, ja emme ole edes siitä välittäneet. Eihän kristikunta noudata todellisuudessa edes vanhaa juutalaista uskonnonopetusta – edes Mooseksen käskyjä, enemmän kuin juutalaiset itse. Mieluummin seuraamme juutalaisten esimerkkiä, kun noudatamme Mooseksen käskyjä. Sillä eikö Mooseksen käskyissä sanota suoraan: älä tapa! Mutta katkismuksessa ja kouluissa opetetaan heti, jos kysytään: eikö siis tappaminen ole aina kielletty? – vastataan heti: tässä toisin Jumala kieltää Mooseksen käskyjen kautta tappamisen; se on muuten kielletty, paitsi jos esivalta käsklee, silloin se on luvallista, tai välistä sodassa on tappaminen oikeutettu. – Näin sanotaan katkismuksessa. Minkätähden sekoitetaan pienestä pitäen moraalisia asioita? Miksi emme sano suoraan: emme pidä Mooseksesta enemmän kuin toisistaan pyhistä miehistä. Ei historiallinen kehitys ole vienyt vielä siihen, että osaisimme noudattaa jonkun suuren lainlaatijan käskyjä. Meidän historiallinen kehityksemme on, että täydymme tappa. Meidän täytyy käydä sotaa, kun vihollinen hyökkää maahan, ja meidän täytyy tappa ennen kuin he ehtivät tappa meidät. Sillä tavalla täytyy opettaa suorastaan lapsille.

Minkätähden elämme itsepetoksessa? Miksi emme sano suoraan: meidän, ihmiskunnan, elämä on aivan toista vielä kuin mitä suuret profeetat ovat opettaneet. Silloin voisimme lisätä, niinkuin totuus on: mutta yksilöillehän profeetat ovat tämän kehityksen luoneet. Kun Buddha sanoi: "älä tapa" – kaikki viisaat ovat sanoneet sen, se ei ole aina ihmiskunnalle ollut uutta, – suurina joukkoina ihmiset eivät ole voineet sitä noudattaa. Kun vihollinen hyökkäsi maahan, täytyi tapella ja tappaa. Niin pitäisi sanoa kristikunnassa: me emme ole kristittyjä, emme edes juutalaisia; emme osaa noudattaa Mooseksen käskyjä. Mutta pitäisi lisätä: jos joku teistä nuorukaisista on niin jalo, että hän osaa kulkea Mooseksen jäljessä, tai Buddhan – tai Kristuksen niinkuin voimme sanoa kristikunnassa – silloin me tahdomme kunnioittaa häntä. Vaikka me tapamme toisia sodassa esimerkiksi, me kunnioitamme semmoista ihmistä, joka voi kieltäytyä murhaamasta, joka tahtoo noudattaa mestarin käskyä. – Voi, kuinka me olemme äärettömän alhaalla täällä kristikunnassa, sillä jos joku ihminen sanoo: minä en voi mennä sotaan Kristuksen nimessä, – mitä teemme hänelle? Vankeuteen. Maailmansodan aikana oli tuhansia nuorukaisia, jotka sanoivat: minä tahdon seurata Kristusta ja kieltäytyä tappamasta; Kristus on käskenyt kaikkia rakastamaan; me pidämme saksalaisia veljinämme. Vankeuteen heidät pistettiin. Tuhansia ihmisiä virui vankiloissa sentähden, että he uskalsivat tunnustaa tahtovansa seurata jotain korkeampaa todellista moraalialue – ei heittäytyä moraalittomiksi. Ennen Kristusta oli korkein moraalialue uljuus sodassa. Kristuksen jälkeen ei ole niin. Tietysti jokainen ihminen, joka tahtoo seurata jotain suurta mestaria, tunnustaa, että semmoiselle ihmiselle, joka ei ymmärrä tätä korkeinta ihannetta, on korkeinta moraalialue mennä isänmaan edestä sotaan. Se on miehekkäämpää kuin nautiskella, syödä, juopotella, elää

naisten kanssa j.n.e. Paljon jalompaa on mennä kuolemaan isänmaan puolesta. Niitä nuoria miehiä täytyy pitää miehinä, jotka osaavat kieltäytyä personallisista nautinnoista, mennäkseen vuodattamaan vertaan isänmaan puolesta. Jokainen Kristuksen seuraaja tunnustaa sen. Se on kunnian tie, joka antaa sotamiehille rohkeutta. Tosiasia on, että kun sotamies menee ensikerran sotaan, hän pelkää kauheasti. Häntä täytyy rohkaista ryypyillä, jos se on mahdollista, tai pidetään Jumalanpalvelusta ja soitetaan. Siten menee kaikki kuin sumuun. Ja sillä hetkellä, kun pitää rynnätä, hän ei tiedä mistään, hän näkee punaista vain. – ”Se on kauheata, kun täytyi virua juoksuhoitoissa, ja tuo väijyminen ja ampuminen siellä. Se on ihmiselle kauheata. Kuinka moni tuli siellä hulluksi.“ Näin kertoi minulle eräs nuori ruotsalainen upseeri, joka oli ollut Saksan puolella Ranskan rintamalla. Hän sanoi, että kukaan siviili-ihmisistä ei aavista, mitä helvettiä se on. Ja sentähden meidän täytyy juuri kunnioittaa, rakastaa, ihaila . . . niitä ihmisiä, jotka siihen antautuvat. Kyllä se on suurenmoista ja jaloa. Kyllä mestarikin tietää sen ja katselee koko lailla vakavasti niitä ihmisiä, jotka sotaan lähtevät. Se on heidän karmansa, heidän koulunsa vielä, ja väärinhän olisi vedota minkäänlaiseen pelkoon tai kurjuuteen ja epämiehekkyyteen. Se olisi hirmuisen väärin. Päinvastoin, ihmisen täytyy olla miehekäs, hyvin miehekäs ennen kuin hän voi miehekkyydestä kieltäytyä, nousta rohkeutensa yläpuolelle ja kohdistaa miehekkyytensä ja rohkeutensa siihen, että tahtoo kulkea mestarinsa jäljessä.

Sentähden me voimme lähestyä Kristusta, kosmillista Kristusta ja samalla silloin päästä näkemään oman Vapahtajamme Jeesus Kristuksen ainoastaan sillä tavalla, että noudatamme hänen käskyjään, sillä kosmillisen Kristuksen ymmärtäminen ja näkeminen ja Jeesus Kristuksen tapaaminen ei tapahdu

minkäänlaisessa tunnehuumauksessa, hysteriassa, minkäänlaisessa uskonpuuskassa, ei minkäänlaisessa semmoisessa yht'äkkisessä heräämisessä, että: sissoo, minä olen pelastettu, – vaan ainoastaan silloin, kun ihminen on vakavasti ja tositeossa todella noudattanut Jeesuksen käskyjä ja elänyt Jeesuksen hengessä, täyttynyt, niinkuin Jeesus sanoo itse, Pyhällä Hengellä. Meidän täytyy täytyä sillä Pyhällä Hengellä, joka Kristuksesta lähtee. Kun se meissä on vaikuttanut ja on puhdistanut meidät, tehnyt meidän sielustamme ikäänkuin neitsyeen, silloin lähestymme sitä aikaa ja sitten hetki tulee – emme voi määritellä sitä milloin, se tulee silloin kun se tulee itse, – jolloin näemme kosmillisen Kristuksen ja siinä Jeesus Kristuksen.

Ja nyt meillä on toinen kysymys, se toinen puoli, jota nimittämme: Kristus meidän puolestamme – Kristus pro nobis – ja josta silmin nähtävästi myöskin Uusi Testamentti puhuu. Kuinka kieltää sitä ja sanoa, että Paavali ei koskaan puhu mistään sovitukselta tai lunastuksesta, kun näemme, ottaessamme Paavalin jonkun kirjeen, että hän puhuu, kuinka Jeesus Kristus oli kuollut meidän puolestamme. Ei ainoastaan, että hänet tapettiin, että me olimme pahoja, että emme osanneet ottaa vastaan Jumalan Poikaa. Ei ainoastaan se ole niin, vaan huomaamme, kun luemme Paavalin kirjeitä, että hän puhuu myöskin siitä, kuinka Jeesus Kristus lunasti meidät kuolemallaan jostain pahan vallasta. Jeesus Kristus kuoli myöskin ja sovitti. Sillä tavalla puhutaan Paavalin kirjeissä. Saamme kyllä sen selvän käsityksen, kun tarkasti ja todella totuuden etsijöinä luemme. Huomaamme kyllä paljon muutakin kuin vain tämän, mutta huomaamme selvästi juuri tämänkin. – Mitenkä meidän on tämä ymmärrettävä? Voiko tämä olla vain jotain keksintöä? Onko Paavali noilla sanoillaan tarkoittanut vain aivan jotain muuta, kuin mitä hän on sanonut, vai onko

hänen sanoissaan jotain todellista perää? – Ja kun tällä tavalla lähestymme tätä suurta ja ihmeellistä kysymystä, joka itse asiassa – voimme sanoa – on vaivannut kristikunnan päätä nämä 1700 vuotta, silloin me kyllä huomaamme jotain. Mutta emme sitäkään huomaa ilman kokemusta, vaan meidän täytyy aina kokea jotain.

Nyt on silloin kaksi asiaa, ja minä en luultavasti ennätä tänään puhua toisesta niistä, mutta tahdon viitata ainakin toiseen, että saamme pienen käsityksen siitä, mitä on tarkoitettu tuolla 'Kristuksen lunastuksella', Jumalan Pojan lunastuksella. Mitä se todellisuudessa on? Ja minä sanon sen toisen asian nyt tänään. Jokainen voi sen kokea – Kristuksen kautta, sen kautta, että me saamme nähdä ja tuntea ja tietää kosmillisen Kristuksen mystillisenä Kristuksena meissä sen kautta, että me siis teemme Paavalin Damaskus-kokemuksen. Paavali oli tehnyt nämä kokemukset. Kuinka voisimme ymmärtää häntä, elleimme mekin tekisi niitä kokemuksia. Kun olemme tehneet sen, niin huomaamme yhden asian, ja se on, että meidän minä-tajuntamme nousee silloin korkeampaan minään. Se on hyvin salaperäinen käsite. Ennen meillä ei ollut mitään tietoa, mutta olimme tietoisia siitä persoonallisesta minästä, jossa aina elämme. Mutta nyt kun tämä kokemus tapahtuu, nousemme korkeampaan minään. Ei sillä tavalla, että kadottaisimme persoonallisen tietoisuutemme, vaan sillä tavalla, että se kirkastuu, nousee siihen korkeampaan minään, tulemme siis persoonallisesti tietoisiksi korkeammassa minässämme, ikäänkuin personoimme korkeamman minän. Se on siinä minässä sitten, kun näemme nuo asiat. Ei tämä persoonallinen, fyysillinen silmä voi nähdä semmoisia asioita. Ei tavallinen astraalisilmä voi nähdä sitä. Voimme olla selvänäköisiä, mutta emme voi nähdä Jeesus Kristusta todellisuudessa, jolleimme nouse persoonallisessa tajunnassamme korkeampaan minään.

Se on semmoinen kirkastuksen hetki, niinkuin Paavali tässä juuri sanoo: "Kristus teissä, kirkkauden toivo". Englanniksi esimerkiksi sanotaan: — — — — kunnian toivo. Kirkkaus on juuri tuo valo ja samalla jotain kunniaa, jotain jumalallista. Se on Kristus meissä, joka voi tuon vaikuttaa. Ja ennen kuin me olemme eläneet Pyhässä Hengessä seuraamalla Jeesuksen käskyjä, ei Kristus voi vaikuttaa niin meissä. Mutta kun Kristus vaikuttaa, niin meidän personallinen tajuntamme nousee tuohon korkeampaan minään, ja me olemme aivan tietoisia. Jos esimerkiksi katselemme, voimme nähdä pöydän ja pilarin tuossa, mutta samalla meidän personallinen tajuntamme ei välitä tuosta pöydästä ja pilarista, vaan nousee korkeampaan minäämme ja siinä tajunnassa me voimme huomata — tämä on semmoinen kokemus, joka tulee myöhemmin —, että me olemme puetut — niinkuin evankeliumissa sanotaan — hävävaatteisiin. Olemme puetut kirkastuksen pukuun, vaikka olemme tietoisina tässä fyysisessä maailmassa. Ja silloin me näemme Kristuksen, kosmillisen Kristuksen ja Jeesus Kristuksen. Ja silloin meidän tajuntamme huomaa hyvin merkillisen seikan. Tietysti ensi kerralla ei se voi ikäänkuin kriitillisesti huomioida, mutta kun saamme kokea sitä, niin sitten me voimme huomata, että olemme unohtaneet kaiken pahan. Me olemme unohtaneet kaikki omat syntimme, kaikki omat heikkoutemme ja vikamme, vajavaisuutemme ja epätäydellisyytemme. Emme tiedä enää mistään epätäydellisyydestä. Emme tiedä, olemmeko täydellisiä, mutta kaikki paha on poissa meidän mielestämme ja tunnemme, että olemme kaiken saaneet anteeksi, että olemme lunastetut jollakin tavalla. Se on aivan selvä tietoisuus ja huomio: olemme lunastetut, pelastetut kaikesta pahasta. Me emme siinä tajunnassa ja siinä tilassa voi tietää mitään mistään pahasta, ja silloin me huomaamme, että Kristus on siis pelastanut meidät pahasta.

Kristus, Jumalan Poika, on lunastanut meidät. Meidän korkeampaan minäämme – me voimme nyt myöhemmin, jos osaamme tutkia asiaa – ei nouse mitään tietoa pahasta, ei mitään tietoa epätäydellisyydestä. Sentään se on kyllä aivan luonnollista, mutta emme olisi päässeet tietoisiksi korkeammassa minässämme, ellei Kristus olisi siinä syntynyt. Kosmisen Kristuksen avulla ja sen kautta olemme tulleet tietoisiksi korkeammassa minässämme, ja siihen ei ylety mikään paha. Siinä olemme lunastetut ja näemme Isän, tiedämme Isästä, ja tiedämme olevamme Jumalan poikia, kanssaperillisiä Jumalan kirkkauden Jeesuksen kanssa. Kaikkia näitä ihmeellisiä asioita silloin tiedämme, ja silloin meille personallisesti on toteutunut tuo sana Uudessa Testamentissa ja kaikessa todellisessa kristinuskossa, että Kristus on lunastanut teidät pahasta. – Mutta siinä on muutakin ja täytyy jättää se ensi sunnuntaihin.

Pikakirj. Reino Kuosma

Esitelmä on julkaistu kirjassa *Kristus meissä*, 1951.